

**اتحادیه صادرکنندگان
فراورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران**

تمولات بازار نفت و گاز در هفته منتهی به ۲۱ می ۲۰۲۱

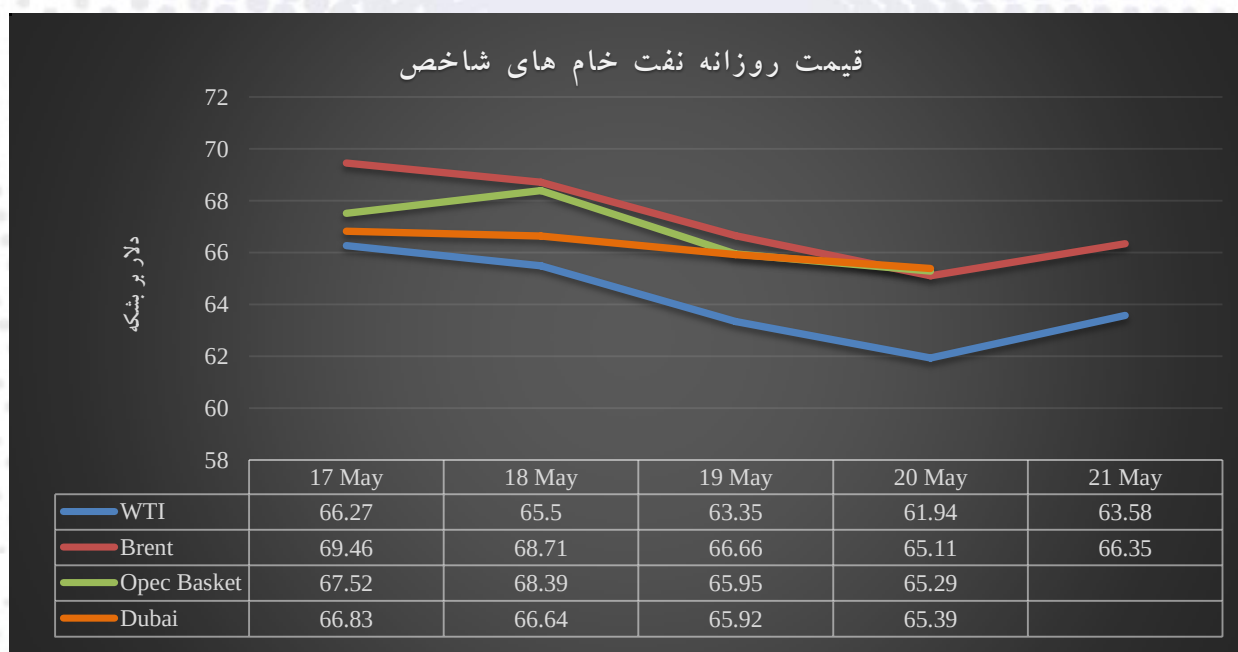

تمولات بازار نفت در هفته منتهی به ۲۱ می ۲۰۲۱

روند قیمت‌ها:

قیمت نفت خام‌های شاخص وست تگزاس، برنت، سبد اوپک و دبئی در هفته منتهی به ۲۱ می، روندی کاهشی را تجربه کردند. قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، برنت و دبئی نسبت به هفته گذشته به میزان ۱/۴۸، ۱/۶ و ۰/۰۲ درصد کاهش و متوسط قیمت نفت سبد اوپک به میزان ۰/۰۱ درصد افزایش یافت و به طور همزمان تحت تأثیر عامل تقویت‌کننده بهبود حجم فعالیت‌های اقتصادی به ویژه در آمریکا و اروپا و عامل تضعیف‌کننده شیوع موج دوم ویروس کرونا در هند و کاهش مصرف نفت در این کشور و همچنین برنامه افزایش تولید اوپک پلاس قرار گرفت.

منبع: oilprice

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۱ سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۲۱ می ۱/۷ میلیون بشکه کاهش داشت و به ۴۸۴/۳ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۱۲۳ هزار بشکه در روز افزایش به ۱۵,۲۳۹ میلیون بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از

1. U.S Energy Information Administration

پالایشگاه‌ها نیز با ۰/۷ واحد درصد افزایش به ۸۷ درصد رسید (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز،^۲ در هفته منتهی به ۲۱ می، تعداد دکل‌های حفاری نفت ۴ دستگاه افزایش داشت و مجموع دکل‌های حفاری نفتی در آمریکا به سطح ۳۵۶ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۲۱ می، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۱/۵/۲۱	هفته منتهی به ۲۱/۵/۱۴	
-۱/۷	۴۸۴/۳	۴۸۶	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۱/۷	۲۳۲/۵	۲۳۴/۲	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
۰/۷	۸۷	۸۶/۳	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
۱۲۳	۱۵,۲۳۹	۱۵,۱۱۶	خوراک پالایشگاهی (میلیون بشکه در روز)
۱۲۷	۳,۴۳۳	۳,۳۰۶	صادرات نفت خام (میلیون بشکه در روز)
-۲۶۵	۲,۸۴۰	۳,۱۰۵	خالص واردات نفت خام (میلیون بشکه در روز)

منبع: اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ۲۰۲۱

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۲۱ می، ۲۰۲۱

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۱/۵/۲۱	هفته منتهی به ۲۱/۵/۱۴	
			آمریکا
۴	۳۵۶	۳۵۲	تعداد دکل‌های نفتی
-۱	۹۹	۱۰۰	تعداد دکل‌های گازی
۳	۴۵۵	۴۵۲	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
			کانادا
۰	۲۵	۲۵	تعداد دکل‌های نفتی
-۱	۳۳	۳۴	تعداد دکل‌های گازی
-۱	۵۸	۵۹	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

منبع: بیکر هیوز، می ۲۰۲۱

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۲۱ می ۲۰۲۱:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده در ذیل ذکر شده است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- **بهبود فعالیت‌های اقتصادی در آمریکا و اروپا:** در روزهای گذشته، اقتصاد انگلیس کاملاً بازگشایی شد و بعد از ۴ ماه قرنطینه، ۶۵ میلیون نفر آزادانه می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی خود را آغاز کنند. با شتاب گرفتن واکسیناسیون، فرانسه و اسپانیا محدودیت‌ها را برداشتند و در اوایل هفته گذشته، پرتغال و هلند ممنوعیت مسافرت را لغو کردند. با افزایش شمار مسافرت‌های هوایی در آمریکا، تقاضای سوخت جت افزایش یافت و تعداد مسافران که در آمریکا از هواپیما استفاده نموده‌اند به ۸۵/۱ میلیون نفر رسید که بیشترین میزان از مارس ۲۰۲۰ است. شرکت هواپیمایی United Airlines اعلام کرد این شرکت در ماه ژوئیه، ۴۰۰ پرواز روزانه به مقصد اروپا را به لیست پروازهای خود اضافه خواهد کرد. این شرکت هواپیمایی اعلام کرد رزرو بلیط برای ماه تابستان نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲۱۴ درصد افزایش را نشان می‌دهد (اوایل پاریس، ۲۰۲۱).
- **وقوع طوفان سخت در فلیچ مکزیک:** روز جمعه ۲۱ می، سازمان هواشناسی ایالات متحده اعلام کرد که در غرب خلیج مکزیک، احتمال تبدیل شدن طوفان به گردباد سخت تا ۴۸ ساعت آینده حدود ۴۰ درصد می‌باشد. به گفته Flynn Phil، تحلیلگر ارشد Group Futures Price در شیکاگو، پیش‌بینی زود هنگام طوفان، معامله‌گران را بر آن داشت که پیش از پایان هفته و با توقع تعطیلی‌های احتمالی، به خرید بیشتر نفت خام روی آورند. گرچه با توجه به پیش‌بینی افزایش بالغ بر یک میلیون بشکه در روز عرضه نفت از سوی ایران تا آخر تابستان، افزایش بهای نفت محدود شد (اوایل پاریس، می ۲۰۲۱).
- **افزایش تقاضای جهانی برای نفت خام:** احمد الجابر، مدیرعامل شرکت نفت ابوظبی Columbia Global Energy در اجلاس مجازی (ADNOC) اعلام کرد تقاضای جهانی برای نفت خام ۹۵ میلیون بشکه در روز افزایش یافته و ساختار بازار در حال رسیدن به تعادل مجدد است. تقریباً تمام نفت خام صادراتی امارات متحده عربی به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان اوپک توسط ADNOC تولید می‌شود. وی همچنین اظهار داشت سرمایه‌گذاری در بخش نفت و گاز طی پنج سال اخیر و بعد از سقوط قبلی قیمت نفت طی سال‌های ۲۰۱۶-۲۰۱۵ کاهش یافته است. اوپک در آخرین گزارش ماهیانه خود و در پی موج جدید شیوع ویروس کرونا و پایین بودن تقاضا نسبت به سطح مورد انتظار در آمریکای شمالی، پیش‌بینی تقاضای جهانی برای نفت خام در فصل دوم سال را با

۳۰۰۰۰۰ بشکه کاهش نسبت به پیش‌بینی ماه آوریل به ۹۴/۷۹ میلیون بشکه در روز رساند. این درحالی است که این سازمان چشم‌انداز تقاضا برای فصول سوم و چهارم ۲۰۲۱ را به ترتیب با افزایش ۱۵۰۰۰۰ و ۲۹۰۰۰۰ بشکه به ۹۷/۹۰ و ۹۹/۷۴ میلیون بشکه در روز رساند. افزایش خوشبینانه پیش-بینی سطح تقاضا در نیمه دوم سال ناشی از سرعت واکنش‌های اقتصادی در اکثر مناطق آمریکاست. در مجموع، اوپک خوشبین است با تسریع روند واکنش‌های اقتصادی و افزایش تقاضا برای سوخت، تقاضای جهانی برای نفت خام در سال ۲۰۲۱ نسبت به ۲۰۲۰ به طور میانگین ۵/۹۵ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. اوایل این هفته نیز الکساندر نوک اعلام کرد بهبود بازار در حالت تعادل است و سطح تقاضا تا حدودی نسبت به عرضه پیشی گرفته است. آژانس بین‌المللی انرژی نیز در گزارش ماه می خود اعلام کرد افزایش تقاضا در نیمه دوم سال منجر به افت سطح ذخایر و پیش‌بینی بهبود تقاضا در نیمه دوم ۲۰۲۱ برخلاف نیمه اول با افزایشی کمتر از حد انتظار، خواهد شد.

۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت:

- **برنامه ایران برای افزایش صادرات نفت خام:** به گزارش بلومبرگ^۳ و به نقل از مقامات رسمی، ایران در پی پیشرفت روند مذاکرات هسته‌ای با آمریکا درحال مهیا شدن برای افزایش تولید و صادرات نفت خام می‌باشد. براساس این گزارش ایران می‌تواند ظرف مدت سه ماه به سطح تولید روزانه چهار میلیون بشکه بازگردد. در حالی که این توافق هنوز نهایی نشده اما شرکت ملی نفت ایران در حال آماده شدن برای افزایش تولید می‌باشد و در صورت امضای توافق نیز، رفع موانعی که دولت ترامپ برای حضور ایران در بازارهای جهانی ایجاد کرد، مشمول طی زمان خواهد بود (بلومبرگ، ۱۷ می ۲۰۲۱).
- **افزایش پالایش نفت خام پالایشگاه‌های چین در ماه آوریل:** میزان پالایش نفت خام توسط پالایشگاه‌های چین در ماه آوریل ۷/۵ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشت که این نشان‌دهنده بهبود ادامه دار پالایش نفت است، اگرچه حجم آن کمتر از بالاترین سطح ثبت شده در نوامبر گذشته بود. ماه گذشته، میزان پالایش به طور متوسط ۱۴/۰۹ میلیون بشکه در روز بود. انتظار می‌رود که در ماه می، میزان پالایش پالایشگاه‌ها در مقایسه با آوریل ثابت بماند، زیرا با برگشت برخی از پالایشگاه‌های دولتی از تعمیرات اساسی برخی از پالایشگاه‌های خصوصی به تعمیرات اساسی خواهند رفت. در سال ۲۰۲۰، چین رکوردی در حجم پالایش سالانه نفت خام ثبت کرد. پس از شروع آهسته در سال ۲۰۲۰، پالایشگاه‌ها به علت قیمت بسیار پایین نفت خام و رشد اقتصاد چین و تقاضای سوخت، میزان پالایش خود را از آوریل افزایش دادند. میزان پالایش نفت خام در پالایشگاه‌های چین در سال ۲۰۲۰

به طور متوسط ۶۷۴/۴۱ میلیون تن یا ۱۳/۵۱ میلیون بشکه در روز بود که نسبت به سال قبل، ۳/۲ درصد افزایش داشته است. رکورد پالایش نفت خام چین منجر به انباشت فرآورده ها در بازار داخلی شده و همزمان با افزایش صادرات سوخت چین، حاشیه پالایش را در سایر نقاط آسیا کاهش داده است (اوایل پرایس، ۱۷ می ۲۰۲۱).

- **افزایش صادرات نفت اوپک در ماه می:** صادرات نفت خام اوپک از ابتدای ماه می تاکنون یک میلیون بشکه در روز افزایش یافته است. همزمان اوپک پلاس محدودیت عرضه خود را تا ۳۵۰ هزار بشکه در روز تسهیل کرده است. در نشست وزیران در ابتدای ماه آوریل، گروه اوپک پلاس تصمیم به افزایش تدریجی تولید یک میلیون بشکه در روز در فاصله ماه می تا ژوئیه گرفت. قرار است تولید اوپک پلاس ۳۵۰ هزار بشکه در روز در هریک از ماه های می و ژوئن و بیش از ۴۰۰ هزار بشکه در روز در ژوئیه افزایش پیدا کند. عربستان سعودی هم کاهش تولید یک جانبه یک میلیون بشکه در روز خود را به شکل تدریجی خاتمه خواهد داد و تولید خود را در هر یک از ماه های می و ژوئن ۲۵۰ هزار بشکه در روز افزایش می دهد. در مجموع تولید نفت اوپک پلاس تا پایان ژوئیه ۲/۱ میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت.

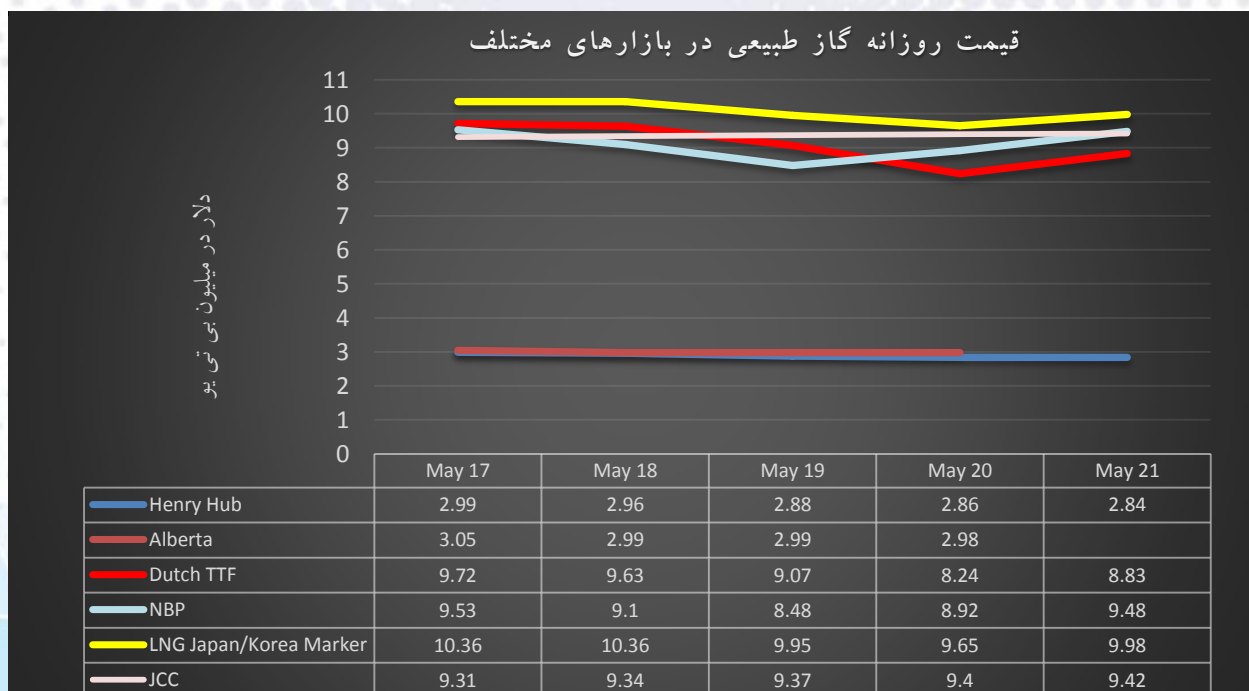
- **انتشار صفر آلاینده ها عدم نیازمندی سرمایه گذاری در بخش نفت و گاز:** جهان در راستای نیل به هدف انتشار صفر آلاینده تا سال ۲۰۵۰، به هیچ سرمایه گذاری جدیدی در صنعت نفت و گاز نیاز ندارد، هم چنین گام برداشتن در مسیر کاهش گرمایش زمین، نیازمند گذر سریع و بنیادی از سوخت های فسیلی به انرژی های پاک می باشد. طبق مسیر آژانس بین المللی انرژی (IEA) در خصوص انتشار صفر آلاینده ها تا ۲۰۵۰، جهان به سرمایه گذاری جدیدی در پروژه های نفت و گازی به جز آنهایی که در سال جاری آغاز شده اند، ندارد. در عوض تمامی سرمایه گذاری های جدید می بایست در خصوص انرژی های تجدیدپذیر باشد که IEA از آن به عنوان "استقرار فوری و گسترده تمام تکنولوژی های پاک و کارآمد موجود" یاد می کند. نقشه راه جهانی آژانس برای بخش جهانی انرژی به عدم نیاز به معدن جدید یا توسعه معادن فعلی زغال سنگ اشاره دارد. سناریوی عدم انتشار آلاینده ها تا ۲۰۵۰ مستلزم کاهش شدید تقاضای سوخت های فسیلی است. در این راستا، تا سال ۲۰۵۰ تقاضای زغال سنگ حدود ۹۰ درصد و تقاضای گاز طبیعی حدود ۵۵ درصد کاهش خواهد یافت. تقاضای نفت نیز با ۷۵ درصد کاهش، تنها به ۲۴ میلیون بشکه در روز در ۲۰۵۰ خواهد رسید.

تمولات بازار گاز در هفته منتهی به ۲۱ می ۲۰۲۱

روند قیمت‌ها:

در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تک محموله‌های ال ان جی تحت تأثیر کاهش قیمت گاز در بازارهای گاز اروپا و افزایش عرضه محموله‌ها از سوی مجتمع‌های ال ان جی استرالیا و خاورمیانه به ویژه برای نیمه دوم ماه ژوئن تنزل یافت. در این هفته و در بازار تی تی اف هلند، قیمت قراردادهای ماه ژوئن تحت تأثیر کاهش هزینه انتشارات با ۴۵/۷ سنت کاهش به ۸/۸۳ دلار در هر میلیون بی تی یو تنزل یافت و باعث کاهش قیمت تک محموله‌ها در بازار آسیا نیز شد. این امر سبب گردید تا ۲۱ می، قیمت گاز در بازار گاز شمال شرق آسیا در روندی مشابه با بازارهای اصلی اروپا روندی نزولی داشته باشد. اما میزان کاهش قیمت به دلیل افزایش گرمای هوا در اغلب کشورهای مهم مصرف‌کننده به ویژه چین و تایوان و رشد مصرف گاز در بخش نیروگاهی برای تأمین مصارف برودتی در بخش خانگی محدود بود.

با این حال در روز ۲۱ می، قیمت تک محموله‌ها در بازار آسیا تحت تأثیر افزایش قیمت در بازارهای اروپا به دلیل پیش‌بینی سردتر شدن هوا در منطقه شمال غرب اروپا و توقف برنامه‌ریزی نشده تولید گاز از میدان اکوئی نور آبرگ نروژ به میزان انداکی افزایش یافت. شایان ذکر است که در ۲۱ می، قیمت شاخص فروش تک محموله‌های ال ان جی انتشاریافته توسط مؤسسه آرگوس برای بازار شمال شرق آسیا برای نیمه اول و دوم ماه ژوئن به ترتیب ۹/۹۸ و ۱۰/۲۸ دلار در هر میلیون بی تی یو اعلام شده است.

در بازار گاز اروپا، قیمت تک محموله‌های ال ان جی در روندی مشابه با بازار تی تی اف هلند و تحت تأثیر تنزل قیمت هزینه نشر CO2 و کاهش مزیت رقابتی گاز نسبت به زغال سنگ در بخش نیروگاهی کاهش یافت. تنزل هزینه نشر CO2 سبب شده است تا هزینه تولید برق از زغال سنگ نسبت به گاز در سطح پائین‌تری قرار گیرد و موجب جایگزینی هر چند محدود با گاز به دلیل نزدیکی به فصل تابستان در بخش نیروگاهی شود. همچنین پیش‌بینی ادامه لوله‌گذاری خط لوله نورد استریم-۲ در بخش فراساحلی آلمان و خبرهایی هر چند تأیید نشده در خصوص عدم تحریم شرکت اصلی این خط لوله از سوی آمریکا از جمله سایر عوامل کاهش قیمت گاز در بازار تی تی اف بوده است که به معنای اتمام خط اول این خط لوله تا قبل از زمستان آینده می-باشد. واردات آلمان از طریق خط لوله نورد استریم-۲ از زمستان آینده و افزایش قابل ملاحظه عرضه گاز به منطقه شمال غرب اروپا سبب خواهد شد تا برداشت از مخازن ذخیره سازی گاز کاهش و تزریق گاز به مخازن ذخیره‌سازی در تابستان افزایش یابد. این امر سبب شده است تا قیمت گاز در قراردادهای ماه ژوئن بازارهای گاز منطقه شمال غرب اروپا به میزان قابل توجهی در سطحی پائین از قراردادهای زمستان آینده قرار گرفته و منجر به ادامه تزریق گاز به مخازن ذخیره سازی گاز شود. اما با توجه به شرایط بکواردیشن قراردادهای تابستانی گاز در بازار تی تی اف از ابتدای ماه ژوئن و به حداکثر رسیدن فاصله قیمت گاز در اواخر تابستان با قراردادهای فصل سوم ۲۰۲۱ و زمستان ۲۰۲۱-۲۰۲۲، بسیاری از خریداران تزریق گاز به مخازن را به اواخر تابستان موکول نمایند. شایان ذکر است که بیست و یکم ماه می، قیمت شاخص فروش تک محموله‌های ال ان جی انتشاریافته توسط مؤسسه آرگوس برای بازار شمال غرب اروپا برای نیمه اول و دوم ماه جولای به ترتیب ۸/۶۰ و ۸/۵۵ دلار در هر میلیون بی تی یو اعلام شده است (Natural gas Intelligence: Argus Media)، می ۲۰۲۱).

آخرین آمار رسمی از قیمت تک محموله‌های ال ان جی خریداری شده ژاپن حاکی از این است که خریداران ژاپنی به طور متوسط ۶/۶ دلار در هر میلیون بی تی یو برای محموله‌های دریافتی در ماه آوریل پرداخت کرده‌اند. از آنجایی که عمده واردات ال ان جی دنیا توسط سه خریدار اصلی آسیای شرقی یعنی ژاپن، چین و کره جنوبی و تحت قراردادهای بلندمدت و نه به صورت تک محموله صورت می‌گیرد، لذا با افزایش قیمت‌های تک محموله در ماه ژانویه گرچه هر سه کشور شاهد افزایش قیمت کلی واردات خود بودند، ولی این افزایش

بسیار ملایم‌تر از خریدهای تک محموله بوده است. قیمت‌های تک محموله ال ان جی در ماه مارس برای چین و کره جنوبی به ترتیب ۸/۲۵ و ۸/۷۱ دلار در هر میلیون بی تی یو بوده است. متوسط قیمت واردات ال ان جی احتمالاً در ماه جاری کاهش خواهد یافت، ولی انتظار م یروود از ماه می و با توجه به پیش‌بینی مؤسسه تحقیقاتی MEES از قیمت نفتخام ژاپن (JCC) که معمولاً به عنوان شاخص قیمت در قراردادهای ال ان جی لحاظ می‌گردد، مجدداً افزایش یابد (MEES، ۲۳ می ۲۰۲۱).

قیمت‌های LNG آسیا در مقابل شاخص قیمت نفت خام‌های وارداتی به ژاپن

منبع: MEES، می ۲۰۲۱

قیمت گاز طبیعی با تغییر هوا در سراسر ایالات متحده آمریکا، با کاهش ۲ درصدی از ۲/۹۰ دلار در میلیون بی تی یو چهارشنبه گذشته به ۲/۸۸ دلار در میلیون بی تی یو در ۲۱ می، رسید. بازار گاز طبیعی در هفته منتهی به ۲۱ می، با کاهش صادرات به مکزیک و خوراک گاز مایع (LNG) و همچنین واردات کمتری از کانادا نسبتاً متعادل بود. مطابق با داده‌های IHS Markit، متوسط تولید گاز طبیعی در مقایسه با هفته گذشته ۰/۳ درصد کاهش یافت. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته قبل بدون تغییر ماند. متوسط خالص واردات گاز طبیعی از کانادا نیز نسبت به هفته قبل ۶/۲ درصد کاهش یافت.

تقاضا به علت کاهش مصرف گرمایش در بخش‌های مسکونی و تجاری کاهش یافت و حجم صادرات را کاهش داد. بر اساس اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده ۱۰/۸ درصد در مقایسه با هفته قبل کاهش یافت. گاز طبیعی مصرف شده در تولید برق به میزان ۱/۹ درصد نسبت به هفته قبل صعود کرد. مصرف بخش صنایع به میزان ۳ درصد و در بخش‌های مسکونی و تجاری به میزان ۳۹/۷ درصد کاهش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک نیز به میزان ۲/۲ درصد کاهش یافت اما همچنان بالای ۶ میلیارد فوت

مکعب در روز است. تحویل گاز طبیعی به تأسیسات صادراتی گاز طبیعی مایع (LNG) ایالات متحده نسبت به هفته قبل ۰/۹۶ میلیارد فوت مکعب به دلیل تعمیرات برنامه ریزی شده که معمولاً در ماه می انجام می شود، کاهش یافت (اداره اطلاعات انرژی آمریکا، ۲۰۲۱).

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا (۲۱ می ۲۰۲۱)، در هفته منتهی به ۲۱ می، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۱۲ سنت در میلیون بی تی یو افزایش، به ۷/۶۱ دلار در میلیون بی تی یو رسید. قیمت اتان به میزان ۳ درصد افزایش یافت، علت اصلی این امر، افزایش تقاضای کل ناشی از افزایش سطح فعالیت های پتروشیمی در آمریکا و افزایش سرعت بارگیری در پایانه های صادراتی ساحل خلیج است. قیمت پروپان نسبت به هفته قبل به میزان ۱ درصد افزایش یافت که نشان دهنده بازار نسبتاً مسطحی برای آن در این زمان از سال است. قیمت های بوتان و ایزوبوتان نیز به طور متوسط به میزان ۴ و ۳ درصد افزایش یافت.